

Simmelweis születésének évfordulóján

Egészségügyi dolgozók kitüntetése

Simmelweis születésének évfordulója alkalmából az egészségügyi dolgozók napján ünnepséget rendezett tegnap, csütörtökön a Csongrád megyei tanács vb egészségügyi osztálya. Jelen volt Schmidt József, a városi pártbizottság osztályvezetője és Bányainé dr. Birkás Mária, a városi tanács elnökhelyettese is.

Dr. Rózsa József megyei főorvos üdvözlő szavai után dr. Janó János, az Egészségügyi Dolgozók Szakszervezete megyei titkára mondott ünnepi beszédet. Meltatta Simmelweis Ignác munkásságát, hivatástudatát és elkötelezettségét, példaképpé állítva az egészségügyben ma tevékenykedők elé. Ismertette szocialista egészségügyünk eredményeit, a további feladatokat.

Szabó Sándor, a megyei tanács elnöke kitüntetéseket adott át a kimagasló teljesítményt nyújtott egészségügyi dolgozóknak.

A szegediek közül a Kiváló Munkáért kitüntetést kapta: Czikkely Lászlóné vezető fő-

nővér (Egészségügyi Gyermekotthon), Dorozsmai Pálné gyógyszerári asszisztens (Megyei Gyógyszertári Központ), Főrián Lajosné üzemi asszisztens (Kórház-Rendelőintézet), dr. Heteyi Pál osztályvezető főorvos (Kórház-Rendelőintézet), dr. Kajtár Györgyné intézet vezetőhelyettes (Városi Tanács Egyesített Szociális Intézet), Kohán Istvánné házi betegápoló (Mórahalom), Markó Lajosné osztályvezető főnővér (Egészségügyi Gyermekotthon), dr. Mile Ibolya csoportvezető főorvos (Gyermekkórház-Rendelőintézet), Nagy Lajosné szakoktató (Kossuth Zsuzsanna Egészségügyi Szakközépiskola), Némethy Gyuláné gazdasági vezető (Egészségügyi Gyermekotthon), Ország Zsigmondné osztályvezető főnővér (Kórház-Rendelőintézet), dr. Papp Zsuzsanna adjunktus (Kórház-Rendelőintézet), dr. Pataki Lajos igazgató főorvos (Gyermekkórház-Rendelőintézet), dr. Sávai Gyuláné szakfel-

ügyelő (Gyógyszertári Központ), dr. Scultéty Sándor osztályvezető főorvos (Kórház-Rendelőintézet), Szecső Ferencné főelőadó (megyei tanács vb), Szemán Jánosné röntgenasszisztens (Gyermekkórház-Rendelőintézet), Szógi Jenőné gondozónő (Egészségügyi Gyermekotthon) és dr. Vári Klára főorvos (Kórház-Rendelőintézet).

Ministeri dicséretet vett át: Lajos Mihályné intézetvezető (Városi Tanács Egyesített Szociális Intézet), Sascsin Éva szakdolgozó (Városi Tanács Kórház-Rendelőintézet) és Zelena Ferencné gyógyszerári csoportvezető asszisztens (Gyógyszertári Központ).

A kitüntetettek nevében dr. Scultéty Sándor mondott köszönetet s egyben ígéretet tett: továbbra is hasonló lelkesedéssel, hivatástudattal dolgoznak az emberek egészsége védelmében.

Az ünnepségen végül dr. Végh Gyula, a megyei pártbizottság osztályvezető helyettese mondott pohárköszöntőt.

Fejlesztési hitelek a konzervgyárnak

A Szegedi Konzervgyár — amint az közismert — az iparág technológiai szempontból egyik legrosszabb helyzetben lévő vállalata. Már hosszú évek óta esedékes lett volna a gyár rekonstrukciója, szinte teljes felújítása, ami viszont rendre elmaradt. Igaz, a gyárban sor került egy-egy nagyobb fejlesztésre is — például a mintegy százmillió forintos paradicsomszűrő vorkalnak megépítésére —, mind ez azonban alapvetően nem változtatott helyzetükön. Mármost azon, hogy technológiai elmaradásuk ezre nyomasztóbb gondokat okozott.

Közben azután megváltozott az ország gazdasági helyzete is, s ami talán még fontosabb: az új helyzet új szemléletet is követelt meg a fejlesztések tekintetében. Ma már egyszerűen számítani sem igen lehet a régi értelemben vett „teljes rekonstrukcióra”, s időközben az is bebizonyosodott, hogy az ilyen, „komplett” felújítások gazdasági szempontból sok veszélyt is rejtnek magukban. A „komplett” felújítások helyett egyre inkább át kell hogy vegye a technológia folyamatos, „komplex” megújítása.

A nagyon rossz állapotban levő gyári közművek felújítását illeti. Vagyis, abból a biztonságból, hogy a biztonságos termeléshez szükséges alapokat majd megteremthessék. A technológia fejlesztésében viszont már nem valamiféle generális átalakítás lebeg szemük előtt, hanem az, hogy különböző pénzügyi lehetőségeket felhasználva sorra megoldhassák legszörnyőbb gondjaikat, mindig a legkorszerűbb, a piaci keresletnek éppen leginkább megfelelő módon.

A „kis lépések taktikájával” ily módon folyamatosan javíthatják technológiai színvonalukat, segíthetnek nyomászó létszámgonddjaikon, javíthatják termékeik minőségét is. Emellett pedig ezek a fejlesztésekkel folyamatosan megteremtik azt a technológiai hátteret, amelynek révén lehetővé válik számukra, hogy mind rugalmasabban reagálhassanak a kereslet, a piaci követelmények gyors változásaira. Oly módon, hogy a kereslet jelentkezésekor azt nemcsak minőségben és jellegben, hanem mennyiségben is kielégíthessék.

Sz. I.

Munkások Szegeden

3. Néhány fontosabb társadalmi jellemzőről

Kérdőívünket 789 személy töltötte ki. Ezek 66 százaléka férfi, 34 százaléka nő. A nők viszonylag magas aránya a mintegy másfél-két évtizeddel ezelőtt megkezdődött fokozottabb gazdasági tevékenységük folyamatának eredménye.

A mintába került munkások átlagos életkora kedvező, 36-37 év között van. A nők között több a fiatalabb korosztályhoz tartozó, mint a férfiak között. A szegedi nagyüzemi munkások átlagos életkora valamivel alacsonyabb, mint ahogyan az a magyar munkásosztályra jellemző. Ez minden bizonnyal az utóbbi két évtized fokozottabb szegedi iparfejlesztésével és a munkáslétszám dinamikus megnövekedésével függ össze.

A nemek természetesen nem oszlanak meg arányosan az üzemek között. A nők legnagyobb aránya hagyományosan a könnyűiparban, a ruhagyárban dolgozik. Itt a munkások negyötöde női munkaerő. A többi üzemben arányuk alacsonyabb, 40 százalék (NKFV) és 13 százalék (Kábelgyár) között mozog.

A szegedi munkások háromnegyede házas, 18 százaléka nőtlén vagy hajadon, 7 százaléka özvegy vagy elvált. A nők közül négyszer többen magányosak, mint ahogyan az a férfiak között tapasztalható.

Az iskolai végzettségre két tény a jellemző. Nem végezte el az általános iskola 8 osztályát, illetve nem szerzett ennek megfelelő végzettséget 14 százaléka és ugyanilyen arányban dolgoznak érettségizett munkások az iparban. Az hogy „mindössze” minden hetedik munkás nem rendelkezik az általános iskolai végzettséggel, középiskolai végzettséggel és az egyéb — esetleg felsőfokú — bizonyítvánnyal rendelkezők aránya, mint a nők között. Itt is rá kell mutatnunk arra, hogy az alacsonyabb iskolai végzettség a nők — később többször is említésre kerülő — hátrányos helyzetének jellemzője.

Az alapfokú iskolai ismeretekkel sem rendelkező munkások legnagyobb arányban a DELEP-nél dolgoznak. Valamivel több, mint minden ötödik munkás tartozik

ebbe a csoportba. A többi üzemben arányuk 8 százaléka (kábelgyár) és 15 százaléka (szalámigyár) között mozog.

Az érettségizett munkások igen kedvező aránya esetleg összefügghet a kiválasztott iparágak sajátosságaival is. A kábelgyárban minden ötödik az NKFV-nél minden harmadik munkás elvégezte a középiskolát. A kedvezőbb képzet elősegítő iparági választás ellenére is állíthatjuk, hogy a szegedi munkások iskolai végzettsége magasabb, mint a megyei átlag, hisz néhány évvel ezelőtt az érettségizetteknek még csak 4 százaléka megyei átlaga volt kimutatható.

Az iskolai végzettség a lakóhelyi övezetek szerint is figyelemmel kísérhető. A centrumtól — Belváros és az új lakótelepek — kifelé haladva csökken az iskolai végzettség szintje. Legáltalában a bejárók között.

A házastársak iskolai végzettsége megközelítően azonos szinten mozog a megkerdezettekkel. A szakképzettség mutatói lényegesen kedvezőtlenebbek, mint amit az iskolai végzettséggel kapcsolatban tapasztalunk. Semmiféle végzettséggel sem rendelkezik 34 százaléka, a férfiak közül minden negyedik-ötödik munkás, 10 megkerdezett nő közül viszont már 6 fő. A férfiaknak majdnem háromszor nagyobb esélyük van valamilyen szakképzés megszerzésére, mint a munkásközlőknek.

Az iskolai végzettséghez hasonlóan a centrumtól kifelé haladva csökken a külső övezetekben lakó munkások szakképzettségének mérlege. A bejárók 44 százaléka szakképzés nélkül elvégezhető munkakört vállal.

Az életmód szempontjából sem a szakképzetlenség, sem a bejáró szakképzés nélküliek magas arányát nem tartjuk kedvezőnek. A szakképzés nélküli bejáró munkások kiemelkedően magas aránya a csekély számú lakóhelyi munkalehetőségben kereshető. Ezért kell többségüknek napi többször utazást vállalniuk. De ez egyben azt is jelenti, hogy ezek a munkások igen magas arányban a kereső termelőmunka után végezték — több órát is meghaladó — mezőgazdasági jellegű tevékenységgel egészítik ki a szakképzetlen munka elvégzésért járó bérüket.

Mind a közvetlen termelésirányítói kategóriában, mind a szakmunkások között a férfiak aránya magasabb, mint a nőké. A férfiaknak négyszer nagyobb esélyük van arra, hogy közvetlen vezetővé lépjenek elő, és közel kétszer magasabb az arányuk a szakmunkások között, mint ami a női munkaerőnél tapasztalható. A nők között viszont két és félszer magasabb a betanított munkások aránya és valamivel nagyobb százalékban vezetnek kiegészítő munkát, mint ahogyan azt a férfiak esetében láttuk.

A műszakbeosztás emberi oldalát vizsgálva meg kell állapítanunk, hogy a nők sokkal hátrányosabb helyzetben vannak, mint a férfiak. A férfiakkal összehasonlítva a női munkaerő közel kétszeres arányban dolgozik két, illetve három műszakban.

A volt községek területén és a bejárók időgazdálkodását kedvezőtlenebbül és nagyobb mértékben érinti a többműszakos beosztás. Ilyen körülmények között a fent említettek magasabb aránya dolgozik, mint ahogyan azt a város belterületén tapasztaljuk.

A jelenlegi üzem a szegedi nagyüzemi munkások átlag 2,4 munkahelye. Úgy gondoljuk, ez az arány kedvező és hozzájárulhat az üzemek stabil munkás gárdájának kialakulásához. Nem beszélhetünk nagy mértékű fluktuációról, sem a munkahelyeket sűrűn változó ún. vándormadarakról. Ez utóbbiak aránya mindössze 1 százalék.

A szakképzettség magasabb színvonalán álló munkások jobban ragaszkodnak első-második munkahelyükhöz, mint az alacsonyabb szakképzéssel rendelkezők. A segédmunkásokat lehet legkevésbé egy-egy üzem törzsgárdájához tartozónak tekinteni.

Dr. Szentirmai László

Szimpózium

Nemzetközi diabetes Duna szimpózium kezdődött csütörtökön Budapesten, az Építők Rózsa Ferenc székében. A Duna-menti országok kutatóinak, szakembereinek VI. ilyen tanács-

A szükség, de az értelem is azt parancsolta, hogy a Szegedi Konzervgyár ez utóbbi utat kövesse. Vagyis apránként és folyamatosan korszerűsítse technológiai berendezéseit, mindig ott, ahol a piaci igények a kereslet azt a legfontosabbá tesszik. S mivel a gyárnak fejlesztésre saját forrásai alig vannak, erre a célra hiteleket vesz igénybe.

Tavaly komoly előrelépést hozott számukra az, hogy 9,6 millió forintos hitelt kaptak húsfeldolgozó gépek beszerzésére, amelyek révén jelentős mértékben korszerűsítették a hűszozervek előállítását. Ez a beruházás elősorban a változó külső kereslet gyors követésének a feltételeit teremtette meg a gyár számára. Az idén azután újabb hitelkérésekkel fordultak a bankhoz, s két kéremsükre nemrégiben megérkezett a jóváhagyó válasz.

Mire is kapott pénzt a gyár? Kaptak négy millió forintot a higiénia, a minőséget javító mosógépek beszerzésére, s a gyártási fázisok között szükséges anvazmozgatás gépesítését szolgáló szállítószalagok megvásárlására. Ebből az összegből emellett még különböző kisebb berendezések beszerzésére is futja. Eddig például a zsugorfóliás csomagológépről kézzel kellett leemelgetni a nehéz csomagokat. Most ezt a munkát is gépesítetik csomagpalettázó géppel. Ezek a fejlesztések több célt is szolgálnak. Kevesebb ember lesz majd szükség a gyártási folyamatokhoz, s az ő munkáit is sokkal könnyebb lesz, mint eddig. Ez nagyon is fontos szempont akkor, amikor a gyár munkaerőhiánnyal küszködik. Emellett ezek a fejlesztések lehetővé teszik a zárt technológiai rend kialakítását ami a termelékenységére és a minőségére egyaránt jó hatással lesz.

A négymillió forint mellett a gyár kapott még 5,5 millió

Három ország szakembereinek részvételével

Gázipari konferencia, termékbemutató

Magyar, csehszlovák és NDK-beli szakemberek részvételével kétnapos gázipari szakmai konferencia és termékbemutató kezdődött csütörtökön a Középdunántúli Gázszolgáltató és Szerelő Vállalat nagykanizsai ipartelepén. A három ország gázipari szakemberei egy évtizede szoros együttműködésben fejlesztik a gázszol-

gáltatást, a tüzelőberendezéseket és gázszállító eszközöket.

A mostani találkozó célja a műszaki együttműködés továbbfejlesztése, a párhuzamos kutatások és fejlesztések kiküszöbölését szolgáló kooperációs gyártás feltételeinek megteremtése, az együttműködés szorosabbá tétele.

Elhunyt Oláh Mihály

Oláh Mihály elvtárs, a Szocialista Hazáért Érdemrend kitüntetettje, 82 éves korában, 1981. július 1-én meghalt. Temetése július 4-én, Hódmezővásárhelyen, a Kincses temetőben, délelőtt 10 órakor lesz.

MSZMP HÓDMEZŐVÁSÁRHELY VÁROSI BIZOTTSÁGA
HÓDMEZŐVÁSÁRHELY VÁROSI TANÁCS
SZAKSZERVEZETEK CSONGRÁD MEGYEI TANÁCSA

Oláh Mihály 1899-ben Hódmezővásárhelyen született, kőművesnek tanult, mint fiatal építőmunkás 1918-ban belépett a szakszervezetbe; a forradalmi mozgalom fellejlése idején ott volt szaktársaival azok között, akik sietteték a történelmet. A Tanácsköztársaság idején belépett a Vörös Hadseregbe. A felvidéki harcokban megsebesült, a bukás után Oláh Mihály is internálótáborba került, mint annyian mások.

1922-ben belépett a Szociáldemokrata Pártba. Vállalta az üldöztetés éveit. A mozgalom sok neves harcosával dolgozott együtt, töretlenül akkor is elszántasággal, azért, hogy egyszer felvirradjon a munkáshatalom napja. 1944-ben szülővárosában az elsők között lépett a Magyar Kommunista Pártba, amelynek titkárává választották. Tagja volt az Ideiglenes Nemzeti Kormány elő-

december 21-én képviselővé választották. 1948-tól a város polgármestere, majd a tanácsépítőmunkás 1918-ban belépett a szakszervezetbe; a forradalmi mozgalom fellejlése idején ott volt szaktársaival azok között, akik sietteték a történelmet. A Tanácsköztársaság idején belépett a Vörös Hadseregbe. A felvidéki harcokban megsebesült, a bukás után Oláh Mihály is internálótáborba került, mint annyian mások.

A forradalmi mozgalomban tanúsított több évtizedes, mindig példamutató helytállását a szocialista Magyarország számos kitüntetéssel ismertte el. Tulajdonosa volt a Magyar Népköztársasági Érdemérem arany fokozatának. Háromszor is megkapta a Munka Érdemrend arany fokozatát, az Országos Béketanács és a Magyar-Szovjet Baráti Társaság is kitüntetésben részesítette. A szakszervezeti mozgalom is kifejezte elismerését Oláh Mihálynak. 1967-ben megkapta a Szocialista Hazáért Érdemrendet. Oláh Mihályt 1964-ben választotta elnökévé a Szakszervezetek Csongrád megyei Tanácsa, e tisztséget haláláig betöltötte.